

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Rusija očekuje manji izvoz i cene sirove nafte

Axpo: EU će teško napuniti svoja skladišta gasa
Indijski uvoz ruske nafte dostigao rekord
Američki sud: Hrvatska mora da isplati 200 miliona dolara MOL-u

SADRŽAJ

NAFTA

EIA: SAD u 2024. zabeležile rekordan izvoz naftnih derivata ..... [OVDE](#)

Turska cilja istraživanje nafte i gasa u Bugarskoj, Iraku i Libiji ..... [OVDE](#)

Indijski uvoz ruske nafte dostigao rekord..... [OVDE](#)

Rusija očekuje manji izvoz i cene sirove nafte..... [OVDE](#)

Iran nudi 23 nova bloka za istraživanje nafte i gasa ..... [OVDE](#)

Glencore prodao akcije u kompaniji RussNeft posle 20 godina..... [OVDE](#)

ConocoPhilips smanjuje broj zaposlenih ..... [OVDE](#)

UNKS: Kretanje cena nafte Brent....., [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

Globalna potrošnja gasa porasla prošle godine na rekordan nivo..... [OVDE](#)

Rusija ne pregovara ni sa EU, niti sa SAD o isporuci gasa preko Ukrajine..... [OVDE](#)

Axpo: EU će teško napuniti svoja skladišta gasa ..... [OVDE](#)

Japan, Južna Koreja i Tajvan ulažu u LNG projekat u SAD..... [OVDE](#)

SAD uvele sankcije iranskom biznismenu..... [OVDE](#)

TotalEnergies i Turska potpisale sporazum od snabdevanju LNG ..... [OVDE](#)

Vodonik se može transportovati zajedno sa prirodnim gasom ..... [OVDE](#)

REGION

NIS podneo novi zahtev za odlaganje američkih sankcija..... [OVDE](#)

Povećava se kapacitet LNG terminala na Krku..... [OVDE](#)

Rumunija nije više glavni snabdevač Ukrajine benzinom ..... [OVDE](#)

OMV Petrom i Romgas otvaraju novu bušotinu u Crnom moru..... [OVDE](#)

Američki sud: Hrvatska mora da isplati 200 miliona dolara MOL-u ..... [OVDE](#)

OMV ukida stanice za punjenje vodonikom u Austriji ..... [OVDE](#)

OMV Petrom isplaćuje dividendu za 7,5 odsto veću nego za 2023. ..... [OVDE](#)

UNKS: Cene goriva u regionu ..... [OVDE](#)

Crude Oil Brent, APR 25, 2025 – 07.40 GMT – 65.60 \$ [oilprice.com](#)

PETROL

Energija za život

SERBIAN NATURAL GAS ASSOCIATION

**WPC
ENERGY
SERBIA**

NATIONAL
COMMITTEE

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

PREUZMI APLIKACIJU
ZA ANDROID TELEFON

EIA: SAD u 2024. zabeležile rekordan izvoz naftnih derivata

Američki izvoz naftnih derivata porastao je na rekordnih 6,6 miliona barela dnevno (b/d) u 2024. godini. Godišnji izvoz naftnih derivata iz SAD porastao je za 495.000 b/d pošto je američki izvoz destilovanog mazuta (distillate fuel oil), koje se obično prodaje kao dizel, i avio-goriva porastao u poređenju sa 2023., dok je izvoz motornog benzina opao.

Uvoz glavnih naftnih derivata, uključujući benzin, destilovan mazut i avio-gorivo, smanjen je za 210.000 b/d u 2024. u poređenju sa 2023., navodi se u izveštaju **Američke administracije za energetske informacije – EIA**.

Destilovani mazut čini najveći udeo u izvozu goriva za transport iz SAD i drugi je najveći derivat naftne po obimu, posle propana. Izvoz mazuta je porastao za 182.000 b/d na oko 1,30 miliona b/d u 2024., ali je bio manji od rekorda od 1,38 miliona b/d u 2017.

Najviše američkog destilovanog mazuta završilo je u Meksiku 272.000 b/d (21%). Ostale glavne destinacije su Čile (110.000 b/d), Holandija (103.000 b/d), UK (81.000 b/d) i Peru (74.000 b/d).

Brazil je bio druga zemlja sa najvećim uvozom američkog destilovanog mazuta u prethodnih 10 godina (2014–23), ali je 2024. uvezio samo 41.000 b/d. Ovo smanjenje indirektno odražava sankcije evropskih zemalja na uvoz derivata iz Rusije. Brazil je prošle godine povećao uvoz destilata iz Rusije, smanjujući sopstveni uvoz iz Sjedinjenih Država. Istovremeno, velika evropska čvorista u Holandiji i Velikoj Britaniji uvezla su znatno više destilata iz SAD.

Holandija je uvezla 103.000 b/d destilata iz Sjedinjenih Država 2024., a uvoz destilata u Ujedinjeno Kraljevstvo je u proseku iznosio 81.000 b/d. Holandija je 2021. uvezla samo 12.000 b/d američkog destilata, a Velika Britanija samo 23.000 b/d.

U 2024. izvoz američkog motornog benzina, uključujući i gotov motorni benzin i komponente za mešanje motornog benzina, iznosio je ukupno 877.000 b/d, ili 24.000 b/d manje nego 2023.

Meksiko je opet destinacija gde je završilo najviše benzina iz SAD, čineći više od polovine izvoza u 2024 ili 495.000 b/d. Ostale destinacije za američki izvoz benzina uglavnom su

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

koncentrisane na Zapadnoj hemisferi, kao što su Gvatemala, Kolumbija, Kanada i Panama.

Izvoz avio-goriva u 2024. porastao je u odnosu na 2023., popevši se na ukupno 209.000 b/d, ali je ostao ispod nivoa pre pandemije.

Glavne destinacije za izvoz nalaze se u Južnoj i Severnoj Americi, a kao i kod drugih goriva, Meksiko prednjači sa uvozom od 63.000 b/d što je 30% ukupnog izvoza. Američki godišnji izvoz mlaznog goriva u Meksiku bio je najveći u istoriji prošle godine.

Turska cilja istraživanje nafte i gasa u Bugarskoj, Iraku i Libiji

Turska trenutno pregovara o istraživanju nafte i gasa u Bugarskoj, sa sličnim planovima za istraživanje u Iraku i Libiji, otkrio je turski ministar energetike Alparslan Bayraktar.

Prema njegovim rečima, državna energetska kompanija Türkiye Petrolleri AO (TPAO) potpisće ugovor sa neimenovanim stranim partnerom u narednih mesec dana o sprovođenju istraživanja u bugarskom delu Crnog mora, prenosi **Bloomberg**.

TPAO je zainteresovan i za Libiju, koja je u martu objavila svoj prvi tender za istraživanje u više od 17 godina, kao i za polja u Iraku, Azerbejdžanu i Turkmenistanu, dodao je on.

Turska, koja se skoro u potpunosti oslanja na uvezenu naftu i gas, poslednjih godina je nastojala da poveća proizvodnju kako u zemlji tako i u inostranstvu. Zemlja želi da iskoristi svoju geografsku poziciju kako bi postala gasno čvorište i zadovoljila potražnju u Evropskoj uniji i na Bliskom

istoku.

U toku su razgovori sa Bugarskom kako bi se istražile mogućnosti za povećanje kapaciteta za

tranzit gasa na njihovoj zajedničkoj granici kako bi se podstakao transit ka Evropi.

TPAO je započeo proizvodnju gase sa polja u sopstvenom delu Crnog mora 2023. godine, a trenutno sprovodi istraživanja na obali Somalije. Ugovori o istraživanju nemaju garanciju da će rezultirati otkrivanjem komercijalnih količina nafte ili gase, ali Turska je nastavila sa planovima da proširi sporazume u Pakistanu i Mađarskoj tokom prošle godine.

U isto vreme turski predsednik Redžep Tajip Erdogan pokušava da poveže proizvođače prirodnog gase na istoku i jugu sa tržištima na zapadu.

Indijski uvoz ruske nafte dostigao rekord

Isporuke ruske nafte Indiji će ovog meseca dostići najviši nivo u poslednje dve godine, pošto se tokovi oporavljuju od poremećaja izazvanih američkim sankcijama energetskom sektoru Rusije, prenosi **Oilexp.ru**.

Indijski uvoz ruske nafte dostići će 2,15 miliona barela dnevno u aprilu, što je najveći mesečni

obim od maja 2023, prema Kplerovim podacima. Zalihe su porasle nakon što su u februaru pale na 14-mesečni minimum.

Trgovina naftom između Rusije i Indije vraća se na skoro normalne nivoe jer se obnavljaju lanci snabdevanja nakon što su američke sankcije ranije ove godine poremetile protok jeftinije

sirove nafte kupcima u toj južnoazijskoj zemlji. Podaci o isporuci za april su preliminarni, a deo tereta bi ipak mogao da se preseli u maj.

„Ekonomija ostaje privlačna za indijske rafinerije“, rekao je Sumit Ritolia, vodeći analitičar za preradu i modeliranje u Kpleru. Ruski Ural se može nabaviti uz konkurenete popuste u odnosu na naftu iz Zapadne Afrike i sa Bliskog istoka, dodao je on.

Međutim, rast obima prerade ruske nafte u narednih nekoliko meseci mogao bi dovesti do smanjenja uvoza i umerenih tokova u Indiju nakon maja, rekao je on.

Rusija očekuje manji izvoz i cene sirove nafte

Rusija je smanjila svoja očekivanja za izvoz nafte i snizila očekivanja za cenu svoje nafte, razvoj događaja koji bi mogao da natera vladu da počne da troši sredstva iz Fonda nacionalnog bogatstva, prenosi **Bloomberg**.

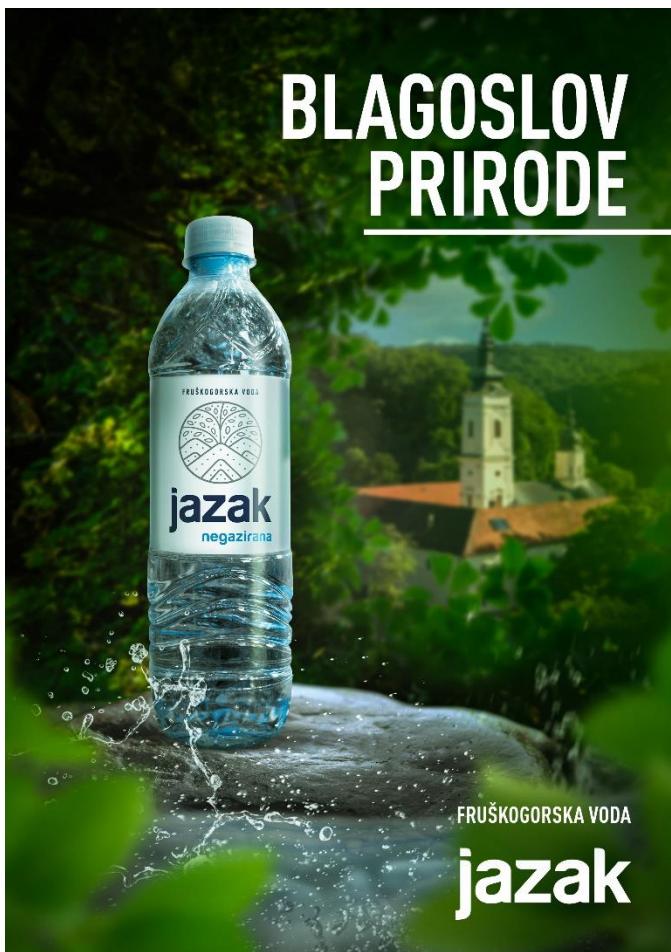
Ministarstvo ekonomije je prognoziralo pad izvoza od 5,3 odsto na 410,6 milijardi rubalja (5 milijardi dolara), što je manje u odnosu na raniju projekciju od 445 milijardi rubalja.

Ažurirani makroekonomski izgledi takođe uključuju nižu cenu nafte Urals od 56 dolara po barelu, u odnosu na ranijih 69,70 dolara.

Iako revidirani izgledi znače da će ruska vlada primati manje prihoda od prodaje nafte, to neće promeniti sposobnost Kremlja da finansira svoju ratnu mašinu.

Povećanje prihoda od neenergetskih sektora i njegove velike rezerve za „crne dane“ pomoći će da se nadoknade gubici. Fond nacionalnog bogatstva ima dovoljno resursa da nadoknadi svaki manjak prihoda od nafte u narednih 18-24 meseca - čak i ako bi nafta ove zemlje koštala oko 50 dolara po barelu.

Nafta Urals, glavna ruska izvozna mešavina, pala je na 52,76 dolara po barelu u luci Primorsk na Baltičkom moru ranije ovog meseca, pokazuju

podaci Argusa. Poslednji put je bio ispod 50 dolara u junu 2023.

Ministarstvo ekonomije prognoziralo je Brent na 68 dolara po barelu, u odnosu na ranijih 81,70 dolara. Cena Brenta je nakratko pala na četvorogodišnji najniži nivo ispod 60 dolara po barelu ranije ovog meseca nakon što su Kina i SAD eskalirale svoj trgovinski rat i grupa OPEC+ obećala da će povećati proizvodnju sledećeg meseca.

Ministarstvo je zadržalo prognozu rasta za 2025. na 2,5%, dok je svoje izglede za 2026. smanjilo na 2,4% sa 2,6% koliko je ranije viđeno. Zvaničnici su priznali uporni rast cena uprkos rekordno visokoj ključnoj stopi centralne banke od 21 odsto, predviđajući inflaciju od 7,6 odsto na kraju godine, u odnosu na 4,5 odsto u poslednjoj projekciji.

Iran nudi 23 nova bloka za istraživanje nafte i gasa

National Iranian Oil Co. (NIOC) planira da ponudi 23 bloka na moru i na kopnu kako bi stimulisala nove istraživačke aktivnosti u Iranu, prenosi

Offshore-mag.com.

Prema novinskoj agenciji Shana, blokovi, koji ukupno pokrivaju 108.000 kvadratnih kilometara,

biće dostupni zainteresovanim iranskim i stranim investitorima.

Pet blokova u Kaspijskom moru (ukupno 11.625

25/APR/2025

Broj 321

kvadratnih kilometara) drži ukupne procenjene resurse od 191,8 Bbbl nafte i 738 Tcf gasa.

Glencore prodao akcije u kompaniji RussNeft posle 20 godina

Švajcarski Glencore tiho je prodao svoj dugogodišnji ideo u ruskoj naftnoj kompaniji RussNeft, okončavši period od 20 godina ulaganja, prenosi **Moscow Times**.

Prodaja je objavljena u nedavnom ažuriranju registra akcionara kompanije RussNeft. Na najnovijoj listi glavnih akcionara - onih koji drže najmanje 5% kompanije — nema Rambero Holdinga, entiteta preko kojeg je Glencore prethodno posedovao 23,46% firme RussNeft.

Na njenom mestu pojavila su se dva nova imena. OCN International, kompanija registrovana u Ujedinjenim Arapskim Emiratima, sada poseduje 12,25% akcija. Još 12,75% drži podružnica firme RussNeft Bele noći.

Osoba upoznata sa dogovorom rekla je u sredu za novinsku veb stranicu RBC da je OCN International kupio ideo kompanije Glencore.

Glencore je prvi put investirao u RussNeft početkom 2000-ih, igrajući ulogu u razvoju kompanije u vreme kada se ruski naftni sektor brzo širio. Ali krajem 2021. Glencore je pristao da proda svoj ideo, sa planovima da zaključi posao u prvoj polovini 2022.

Ukaz koji je potpisao predsednik Vladimir Putin nakon početka sukoba u Ukrajini u februaru 2022. ograničio je transakcije u koje su uključeni strani investitori iz zemalja koje se smatraju „neprijateljskim“ Rusiji, odlažući napore firme Glencore da završi prodaju.

Ta blokada na putu je uklonjena početkom 2024. godine, kada je Putin dozvolio stranim subjektima da sprovode transakcije koje

HIP
PETROHEMIJA

uključuju i akcije firme RussNeft.

RussNeft je jedan od najvećih proizvođača nafte u Rusiji, sa ključnom imovinom u zapadnom Sibiru, regionu Volga-Ural i centralnom Sibiru. Glencore i dalje zadržava ideo u EN+ Grupi, matičnoj kompaniji aluminijumskog giganta Rusal. Glencore je ranije priznao da „ne postoji realan način“ da se odustane od EN+ u trenutnim okolnostima.

ConocoPhillips smanjuje broj zaposlenih

ConocoPhillips, vodeći američki proizvođač nafte i gasa, najavio je planove za smanjenje radne snage kao deo šire inicijative za smanjenje troškova i pojednostavljenje poslovanja nakon što je kompanija kupila Marathon Oil za 23 milijarde dolara, javio je **Reuters**.

Sektor nafte i gasa se trenutno bori sa

finansijskim izazovima jer se kompanije trude da održe profitabilnost u situaciji kada je barel nafte 63 dolara.

Planirana otpuštanja odražavaju šire industrijske trendove, a drugi naftni giganti kao što su Chevron i Schlumberger, takođe, su najavili otpuštanje radnika ranije ove godine.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

ConocoPhillips je angažovao usluge Boston Consulting Group, navodi se u izveštaju.

Interni projekat, nazvan „Competitive Edge“, ima za cilj da centralizuje određene funkcije i reorganizuje kako operativni tako i korporativni sektor.

Očekuje se da će detalji otpuštanja biti otkriveni u četvrtom kvartalu, a kompanija tek treba da utvrdi stepen smanjenja broja zaposlenih.

Na kraju 2024. ConocoPhillips je zapošljavao oko 11.800 radnika u 14 zemalja.

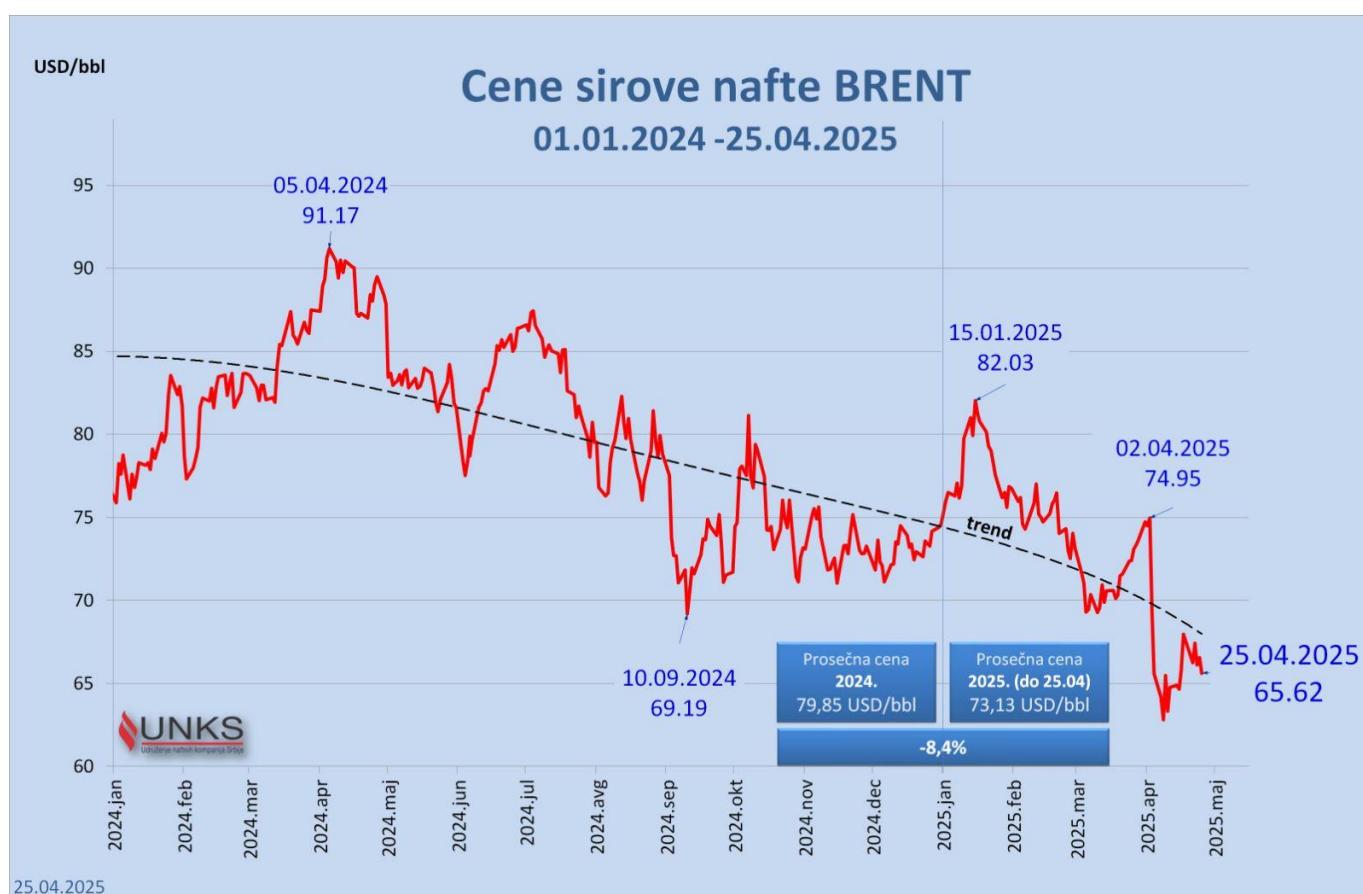
Kompanija je značajno porasla kroz velike akvizicije uključujući kupovinu Marathon Oil-a,

Shellove imovine Permskog basena i Concho Resources.

Inače, 2020. ConocoPhillips je otpustio 500 zaposlenih u Hjustonu zbog uticaja pandemije na potražnju i cene energije.

Pored restrukturiranja naftni gigant navodno želi da proda deo imovine, uključujući naftne i gasne poslove u Oklahomi, stečene preuzimanjem kompanije Marathon Oil.

Ovi potezi su deo strategije kompanije da optimizuje svoj portfolio i fokusira se na ključne oblasti poslovanja.

Globalna potrošnja gasa porasla prošle godine na rekordan nivo

Globalna potrošnja gasa porasla je prošle godine za 2,5 odsto, posle dvogodišnjeg perioda stagnacije, dostigavši 4,2 triliona kubnih metara, prenosi [energetika-net](#).

Ovo je najveći nivo potrošnje od kada Udruženje azijskih i afričkih izvoznika GECF prati podatke, a razlozi su niže cene i povećana potražnja za grejanjem i hlađenjem, navodi se u godišnjem izveštaju Udruženja.

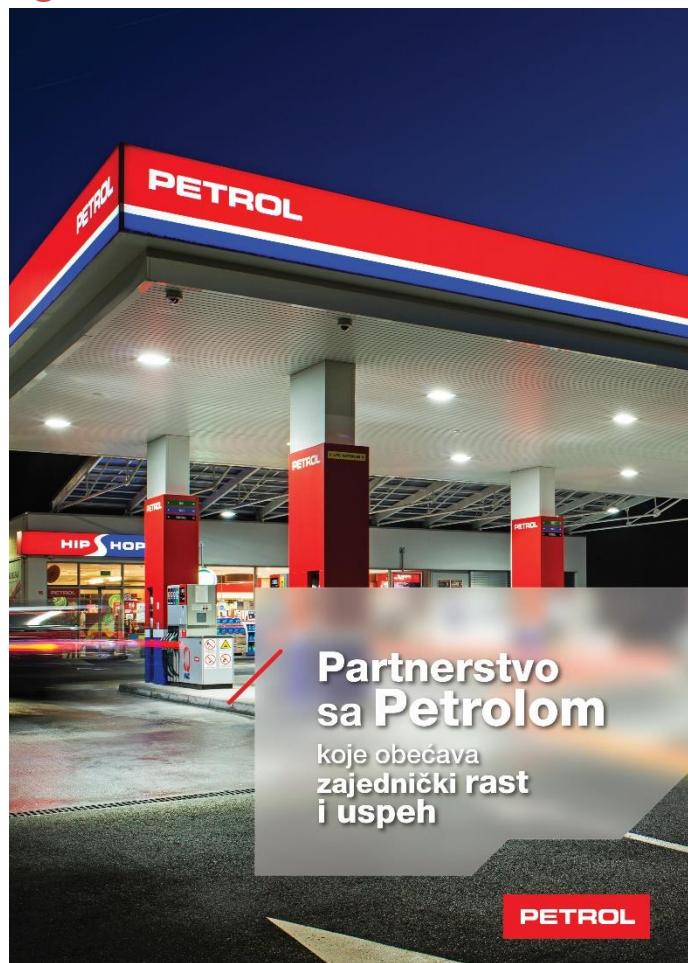
Rast je bio nešto jači od prognoza s početka prošle godine, koje su predviđale rast od 1,5 odsto.

GECF okuplja grupu izvoznika gasa koji proizvode više od dve trećine svetskog gasa. Među članovima su, između ostalih, Katar, Rusija, Alžir i Ujedinjeni Arapski Emirati. Od aprila, GECF ima 12 punopravnih članica, a osam zemalja ima status posmatrača, uključujući Azerbejdžan, Mozambik, Angolu i Irak.

Najveći potrošač bio je Severnoamerički region, sa potrošeno 1,16 triliona kubnih metara gase, što je povećanje od 1,7 odsto u odnosu na 2023. Najveći rast zabeležen je u Azijsko-pacifičkom regionu, gde je potrošnja porasla za sedam odsto, na nešto manje od milijardu kubnih metara gase, prema proračunima GECF-a.

Potrošnja gase u Evropi se stabilizovala nakon dvogodišnjeg perioda pada, podržanog oporavkom industrijske tražnje.

Stari kontinent je prošle godine potrošio 451

milijardu kubnih metara gase. Kontinuirani rast sektora obnovljivih izvora energije i principa energetske efikasnosti utiče negativno na potrošnju gase.

Rusija ne pregovara ni sa EU, niti sa SAD o isporuci gase preko Ukrajine

Rusija ne vodi razgovore sa Evropom ili Sjedinjenim Američkim Državama o isporuci ruskog gase preko Ukrajine, saopšteno je iz Kremlja prenosi [Straits Times](#).

Isporuke ruskog gase u Evropu su opale od početka vojnog sukoba u Ukrajini u februaru 2022. i eksplozija na podmorskim gasovodima Severni tok.

Izvoz gase u Evropu iz Rusije preko Ukrajine takođe je opao od početka ove godine kada je istekao ugovor o tranzitu, a Ukrajina je odbila da ga produži zbog rata u Ukrajini.

Neimenovani izvor je rekao da su SAD zahtevale da Međunarodna finansijska korporacija za

razvoj američke vlade preuzme kontrolu nad gasovodom od ruskog energetskog giganta Gazproma preko Ukrajine do Evrope u okviru širih mirovnih pregovora.

Portparol Kremlja Dmitrij Peskov tvrdi da nije bilo razgovora sa SAD i Evropom o većim isporukama ruskog gase. "Ne, nema (razgovora)... Poenta je bila da je ovo komercijalna priča. Postoji prodavac gase, postoje potencijalni kupci gase", rekao je on na konferenciji za novinare, i dodao: „Ako kupci pokažu interesovanje, ako tranzitna trasa funkcioniše, onda će, naravno, prodavac biti spreman da o svemu tome razgovara. Niko ništa ne poriče ili odbija“. Peskov je nešto ranije u

intervjuu francuskom magazinu Le Point, rekao da je Gazprom spremjan da obnovi snabdevanje. „Gazprom će sigurno raspravljati o tome. Mi smo spremni da trgujemo našim gasom i znamo da

Axpo: EU će teško napuniti svoja skladišta gasa

EU će biti teško napuniti svoja podzemna skladišta gasa, pošto su se niske rezerve poklopile sa smanjenjem protoka gasa iz Rusije, prenosi **Oilexp.ru**.

Brisel očekuju meseci teške borbe za dopunu podzemnih skladišta gasa (UGS). „Evropa više nema bafer. Evropa u velikoj meri zavisi od LNG-a da bi zadovoljila svoje potrebe za gasom, a u posebno teškim situacijama tržišna cena reaguje u skladu sa tim“, rekao je Marco Saalfrank, glavni menadžer švajcarske trgovачke firme Axpo.

Napominje se da je EU postepeno izgubila fleksibilnost svog tržišta gasa zbog gubitka ruskih količina, kao i stagnacije proizvodnje gasa u zemljama bloka i pokušaja generalnog restrukturiranja energetskog sektora na obnovljive izvore energije, prateći klimatske ciljeve.

Evropa je poslednjih godina izbacila iz upotrebe 6.000-7.000 MW termoelektrana na ugalj i smanjila domaću proizvodnju gasa zatvaranjem ležišta, uključujući Groningen u Holandiji.

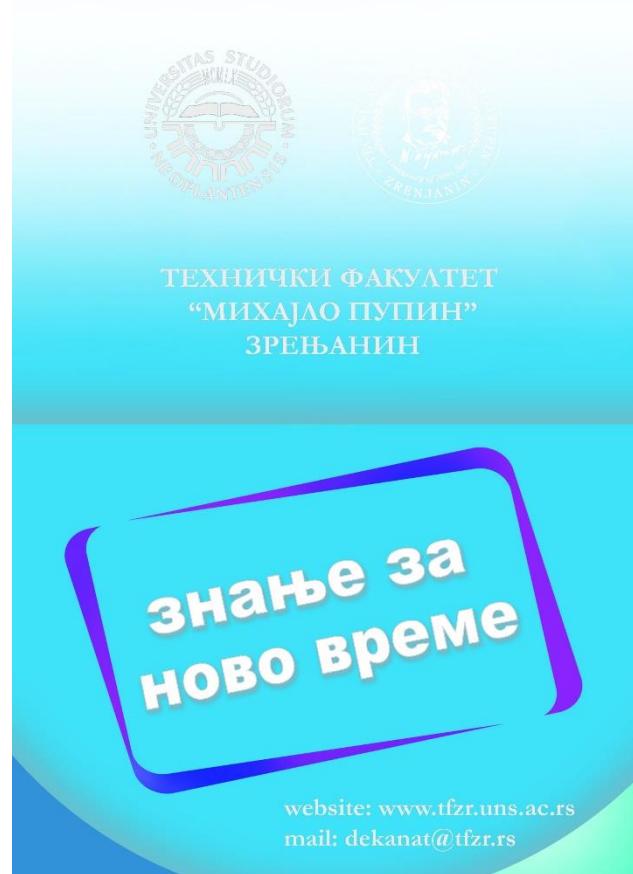
Tome bi trebalo dodati i činjenicu da su ukrajinska podzemna skladišta sa kapacitetom od 30 milijardi kubnih metara, koje koriste evropski trgovci za stvaranje rezervi, postala teža za upravljanje. Ovi faktori su doprineli trenutnoj situaciji nestašice gasa u regionu, što najverovatnije nije privremeni scenario, već nova

Japan, Južna Koreja i Tajvan ulažu u LNG projekat u SAD

Japan, Južna Koreja i Tajvan razmatraju ulaganja u ogroman projekt tečnog prirodnog gasa (LNG) na Aljasci, u pokušaju da postignu trgovinske sporazume koji zadovoljavaju zahteve Trampove administracije i izbegnu nove tarife koje nameću SAD, prenosi **CNBC**.

Projekat Aljaska LNG, procenjen na preko 40 milijardi dolara, uključuje izgradnju cevovoda dužine 800 milja od Arktičkog kruga do Kukovog ulaza i dva postrojenja, jedno za preradu i jedno

postoje određene zemlje u Evropi koje žele da nastave da ga kupuju od nas. Sve će biti komercijalno rešeno“, rekao je on.

normalnost za Evropu.

Axpo za ovu godinu predviđa uvoz od 140-150 milijardi kubnih metara LNG-a. Istovremeno, trgovac još ne vidi razlog za brzi povratak ruskih količina na evropsko tržište.

za tečni gas. Projekat aktivno podržava predsednik Donald Tramp, smatrajući ga nacionalnim prioritetom u njegovoj strategiji „energetske dominacije“.

CPC Corp., tajvanska nacionalna kompanija za naftu i gas, potpisala je u martu pismo o namerama za kupovinu 6 miliona tona LNG-a iz Aljaska LNG i predložila direktna ulaganja u projekat.

Guverner Aljaske Majk Danlivi takođe je u martu

obavio trgovinsku misiju u Japanu i Južnoj Koreji, gde su vođeni razgovori o finansiranju projekta preko razvojnih banaka tih zemalja.

Indija, Tajland i druge azijske zemlje takođe su izrazile interesovanje. Izgradnja bi mogla da počne 2026. godine, a završetak se očekuje 2031. Godišnji proizvodni kapacitet Aljaska LNG dostigao bi 20 miliona tona, ili oko 23% ukupnog američkog izvoza LNG-a u 2024.

SAD uvele sankcije iranskom biznismenu

Američke vlasti uvele su sankcije iranskom biznismenu Seyed Asadollah Emamjomeh, koji radi u sektoru LNG-a, i kompanijama koje su s njim povezane, objavila je Kancelarija za kontrolu strane imovine američkog Ministarstva finansija (**OFAC**).

„Danas, OFAC uvodi sankcije iranskom državljanjinu i magnatu za tečni prirodnog gasa pod imenom Seyed Asadollah Emamjomeh i njegovoj korporativnoj mreži“, navodi se u saopštenju.

Napominje se da su Emamjomeh i kompanije pod sankcijama „odgovorne za isporuku iranskog LNG-a i sirove nafte u vrednosti stotina miliona dolara na strana tržišta“.

OFAC navodi da se novac zarađen od prodaje LNG-a i sirove nafte koristi za finansiranje, između ostalog, iranskog nuklearnog programa i regionalnih proiranskih grupa kao što su Hezbolah i Hamas.

Novim sankcijama su obuhvaćena dva fizička i 12 pravnih lica, kao i jedan tanker.

TotalEnergies i Turska potpisale sporazum od snabdevanja LNG

Ambicije Turske da postane regionalno gasno čvorište dobole su novi zamah nakon potpisivanja desetogodišnjeg sporazuma sa francuskim energetskim gigantom TotalEnergies, navodi se u izveštajima.

Prema sporazumu, TotalEnergies će snabdevati tursku državnu energetsku firmu BOTAS sa 1,1 milion metričkih tona tečnog prirodnog gasa (LNG) godišnje tokom 10 godina, počevši od 2027.

Ovo označava četvrti dugoročni ugovor o uvozu BOTAS-a sa firmama u nedržavnom vlasništvu

25/APR/2025
Broj 321

Uprkos podršci Vašingtona, analitičari ukazuju na političke i komercijalne rizike projekta: visoki troškovi, složenost, dolazak nove administracije u SAD 2028. Zagovornici projekta kažu da je projekat konkurentan bez subvencija, a podrška predsednika Trampa i interes azijskih saveznika čine ga održivim u promenljivom geopolitičkom kontekstu.

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

ove godine, nakon sličnog ugovora sa firmom Shell.

“Zadovoljstvo nam je što smo pokrenuli novu dugoročnu saradnju sa BOTAŠ-om, ključnim partnerom kompanije u Turskoj. Ovaj sporazum nam omogućava da obezbedimo dugoročnu prodaju i smanjimo našu izloženost fluktuacijama cena gase na spot tržištu”, rekao je Gregori Joffroi, stariji potpredsednik LNG-a u kompaniji TotalEnergies.

Turski ministar energetike Alparslan Bayraktar izjavio je da će ovi sporazumi Turskoj obezrediti

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

dodatnih 25 milijardi kubnih metara (bcm) gasa, uz godišnju potrošnju od 50 milijardi kubnih metara. Ovaj suficit će Turskoj ponuditi veću fleksibilnost u budućim pregovorima, uključujući mogućnost smanjenja uvoza iz Rusije i Irana, sa ugovorima koji ističu 2025. i 2026.

Turska je u julu saopštila da će značajno povećati izvoz prirodnog gasa u Evropsku uniju. U želji da poveća svoj uticaj sa Briselom, Ankara traži garancije za potražnju pre nego što se obaveže na neophodna ulaganja u infrastrukturu.

PREUZMI MOL MOVE APLIKACIJU!

Pogodnosti nivoa koji postigneš
traju 12 meseci.

molmove.rs

Vodonik se može transportovati zajedno sa prirodnim gasom

Dodavanje do 20% vodonika u postojeće gasovode za prirodni gas u regionu istočnog Mediterana je „tehnički izvodljivo“ i može poslužiti kao privremeno rešenje dok se razvija namenska infrastruktura za transport vodonika, navodi se u novom izveštaju međunarodnog industrijskog tela Eastern Mediterranean Gas Forum i neprofitnog tela Međunarodne unije za gas, prenosi **Gasworld**.

Neki terminali bi se mogli prilagoditi za rukovanje tečnim vodonikom ili amonijakom, omogućavajući zemljama da iskoriste svoju postojeću LNG infrastrukturu za pristup međunarodnim tržištima vodonika, posebno u Evropi, gde se očekuje da će potražnja za vodonikom sa niskim sadržajem ugljenika

značajno porasti.

Forum, koji predstavlja Kipar, Egipat, Izrael, Francusku, Grčku, Italiju, Jordan i palestinske teritorije, veruje da region ima potencijal da evoluira u globalno energetsko čvorište, snabdevajući gasom evropska i međunarodna tržišta.

Egipat je 2024. godine predstavio svoju Nacionalnu strategiju za vodonik sa niskim sadržajem ugljenika, sa ciljem diverzifikacije svojih izvora energije i daljeg pomeranja ka ekonomiji sa niskim sadržajem ugljenika.

Zemlja cilja godišnju proizvodnju od 3,2 miliona tona prema najambicioznijem scenariju („zeleni scenario“), sa povećanjem na 9,2 miliona tona do 2040.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Cilj je da se proširi upotreba zelenog vodonika i amonijaka u različitim industrijskim primenama, kao što su proizvodnja gvožđa, čelika, đubriva i hemikalija, kako bi se značajno smanjile emisije gasova staklene bašte.

Egipat se takođe etabirao kao ključni igrač na globalnom tržištu LNG-a, sa operativnim terminalima za izvoz u Idku i Damietti.

Ažurirani Nacionalni energetski i klimatski plan Grčke (NECP) 2021–2030, podnet 2025., postavlja cilj od 1,2 TWh godišnje proizvodnje zelenog vodonika do 2030, prvenstveno za proizvodnju sintetičkih goriva i pilot projekte kao što je 50 autobusa na vodonik u Atini i Solunu.

S obzirom na bogate obnovljive resurse Grčke, NEKP ne predviđa potrebu za uvozom vodonika ili ekstenzivnom mrežom prenosa, umesto toga naglašava lokalizovanu proizvodnju u blizini industrijskih korisnika kao što su rafinerije.

Pored toga, Grčka ima za cilj da razvije namensku mrežu cevovoda za vodonik povezanu sa evropskom mrežom, pozicionirajući se kao potencijalni izvoznik.

Kipar je relativni novajlja u sektoru prirodnog gasa u poređenju sa Izraelom i Egiptom, ali se brzo pozicionira kao bitan igrač, dodaje se u izveštaju.

Eni i TotalEnergies potpisali su sporazum sa Egiptom i Kiprom koji se odnosi na razvoj gasnog polja Kronos. Sporazum pruža okvir koji

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređeni performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

omogućava da se gas iz ovog nalazišta prerađuje u postojećim postrojenjima Zohr, a zatim utečnjava u postrojenju Damietta LNG u Egiptu za izvoz na evropska tržišta.

NIS podneo novi zahtev za odlaganje američkih sankcija

Kompanija NIS je podnела novi zahtev Ministarstvu finansija Sjedinjenih Američkih Država za izdavanje posebne licence kojom se odlaže puna primena sankcija, a cilj je da se kompaniji omogući neometan operativni rad i posle 28. aprila, što je rok predviđen licencom izdatom 28. marta ove godine, prenosi **Tanjug**.

Kako je saopšteno iz te kompanije, u narednom periodu, uprkos kompleksnim okolnostima, kompanija NIS ostaće posvećena nastavku stabilnog snabdevanja domaćeg tržišta svim

vrstama naftnih derivata i očuvanju socijalne stabilnosti zaposlenih.

"O svim novim okolnostima koje mogu da utiču na poslovanje, javnost će biti pravovremeno obaveštena", navedeno je u saopštenju.

Kompanija NIS podsetila je da je 14. marta Ministarstvu finansija SAD podnela i zahtev za uklanjanje sa SDN liste (Specially Designated Nationals), a kako je navedeno, to može da predstavlja dugotrajan proces.

Povećava se kapacitet LNG terminala na Krku

LNG Hrvatska će povećati kapacitet regasifikacije LNG terminala na maksimalno 6,1 milijardu kubnih metara godišnje. To je predviđeno potpisanim Ugovorom o grantu za projekat povećanja kapaciteta ukupne vrednosti 51,1 milion evra, prenosi **Energetika-net**.

Ugovor su potpisali ministar privrede Ante

Šušnjar, direktor Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Luka Balen i direktor LNG Hrvatska Ivan Fugaš.

Cilj projekta je povećanje kapaciteta terminala, čime se dodatno osigurava stabilnost i snabdevanja prirodnim gasom u Hrvatskoj i okruženju. Projekat obuhvata ugradnju novog

modula za regasifikaciju na FSRU brodu „LNG Hrvatska“, zajedno sa potrebnom opremom i integraciju u postojeći sistem. Projekat je finansiran sa 25 miliona evra iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NRRP), dok će LNG Hrvatska samostalno obezbititi preostala sredstva.

Povećani kapacitet LNG terminala dodatno jača bezbednost snabdevanja prirodnim gasom ne

samo u Republici Hrvatskoj, već i u srednjoj i jugoistočnoj Evropi. Time se Hrvatska pozicionira kao važno energetsko čvorište za ovaj deo Europe i ceo kontinent.

„Posebno je vredno istaći da smo pre samo pet godina bili na samom začelju lanca snabdevanja prirodnim gasom, a danas postajemo lideri u ovom sektoru“, zaključio je Fugaš.

Rumunija nije više glavni snabdevač Ukrajine benzином

Rumunija više nije najveći ukrajinski snabdevač benzином, kao prethodnih godina, uprkos značajnom porastu isporuka u martu. U prvom kvartalu ove godine nadmašila je Litvanija, zemlja u kojoj poljska grupa PNK Orlen poseduje važnu rafineriju, prenosi **Profit.ro**.

Rumunske kompanije (uglavnom OMV Petrom, ali i Rompetrol i Oscar Downstream) izvezle su u Ukrajinu 59,3 hiljade tona benzina u prva tri meseca ove godine, skoro 8.000 tona manje nego u istom periodu prošle godine, navodi se u izveštaju ukrajinske konsultantske grupe A-95. Benzин koji je izvezla Rumunija pokrivaо je pribliжно 22% ukupног обима увоза Украјине u prvom kvartalu od 272.000 tona.

Pad обима извоза rumunskih kompanija objašњава се како смањењем украјинске трајне за 16% у односу на исти период прошле године, тако и пovećањем увоза домаћих компанија из Литваније.

Tako je u прва три месеца ове године зnačajno povećan увоз из Литваније и Немачке — за 2,4 пута, на укупно 71.000 тона односно 58.500

tona, što Немачку чини трећим највећим иностраним dobavljačem Украјине, posle Litvanije i Rumunije.

Od septembra 2024. godine, nakon rekonstrukcije železničkog terminala Motskava, Litvanija je postala највећи украјински snabdevač benzином. Увоз из Немачке bio je iznad uvoza из Полске, koji je smanjen za 23%, na 49,8 hiljada tona.

У марта je увоз benzina из Rumunije povećан за 42 odsto na 23,7 hiljada tona. Od toga 91% dolazi из rafinerije Petrobrazi kompanije OMV Petrom (21,6 hiljada tona, +14%), 8% из Petromidia, којом управља Rompetrol Rafinare (2 hiljade tona), остатак je isporučio Oscar Downstream.

Главни купац benzina из Rumunije je OKKO, sa 15,8 hiljada tona, или 67% ukupног увоза из rumunskih rafinerija. Profit.ro tvrdi da је OMV Petrom започeo drumski transport benzina u Ukrajinu, sa renoviranog terminala u Bukureštu, nakon што se do sada izvoz obavljaо искључиво železnicom. Prema украјинским увозницима, tehnički kapacitet je 5.000 tona mesečno.

OMV Petrom i Romgaz otvaraju novu buštinu u Crnom moru

OMV Petrom i Romgaz, od којих svaki има по 50 odсто права koncesije за prirodni gas Neptun Deep, највеће u rumunском Crnom moru, где se очekuje početak eksplotacije 2027. godine, pripremaju se за bušenje nove istražne bušotine, na ukupnoj dubini većoj od 3.000 metara, otkriva **Profit.ro**.

I to uprkos činjenici da су два koncesionara već krajem prošlog meseca počela bušenje prve eksplotacione bušotine, od ukupno 10 predviđenih. OMV Petrom i Romgaz су pripremili pravnu dokumentaciju za dve nove istražne bušotine, ali će na kraju izbušiti само jednu.

Američki sud: Hrvatska mora da isplati 200 miliona dolara MOL-u

Američki savezni sud u Vašingtonu odbio je zahtev Hrvatske da se odbaci nalog mađarskog

MOL-a o izvršenju arbitražne odluke iz 2022, prenosi **Energetika-net**.

Reč je o odšteti od 200 miliona dolara koju je pre dve i po godine, u okviru dugotrajnog i složenog arbitražnog procesa, dodelio Međunarodni centar za rešavanje investicionih sporova (ICSID), koji radi pod okriljem Svetske banke. Arbitražni sud je tada presudio u korist mađarske energetske kompanije MOL, utvrdivši da je Hrvatska prekršila jednu od svojih ugovornih obaveza iz ugovora o vlasništvu u kompaniji INA, u kojoj obe strane imaju udele.

U središtu spora bila je obaveza koju Hrvatska,

prema odluci suda, nije ispunila, čime su, prema arbitraži, povređena prava MOL-a kao stranog investitora. Hrvatska je tada pokušala da ospori primenu arbitražne odluke pred američkim sudom, tvrdeći da postoje razlozi zbog kojih odluka ne bi trebalo da bude izvršna na teritoriji SAD.

Odlukom američkog suda takvi argumenti su odbačeni, čime je MOL dobio pravni osnov da, u slučaju neplaćanja, može tražiti prinudnu naplatu preko američkih sudova.

OMV ukida stanice za punjenje vodonikom u Austriji

OMV tvrdi da će obustaviti rad punionika za vodonik, navodeći pad potražnje i nedostatak profitabilnosti, prenosi **Profit.ro**. OMV će umesto toga „proširiti svoju posvećenost elektromobilnosti“, sa planovima za austrijsku mrežu brzih punjača na stolu.

OMV je navodno već zatvorio svoju vodoničnu stanicu u Beču i planira da zatvori i ostale lokacije u Gracu, Innsbruku, Astenu i Viner Nojfordu do kraja avgusta 2025. godine. Samo jedna stanica će ostati otvorena, iako neće biti dostupna javnosti.

Kompanija je bila rani investitor u vodonik, otvorivši benzinsku stanicu u Beču-Floridsdorfu 2012. godine. Međutim, u saopštenju se navodi: „Uprkos ovim ranim investicijama, potražnja za vodonikom kao gorivom je pala ispod očekivanja.“

U pravu su kada navode da je potražnja za vozilima na gorivne ćelije u Austriji i dalje niska. Statistički zavod Austrije navodi da je krajem

februara registrovano samo 62 vozila, a samo jedan novi automobil je registrovan 2024. godine. Štaviše, od 62 vozila na putevima, samo pet pripada privatnim vlasnicima, a većina njih se koristi komercijalno. Velika većina vozila na vodonik u Austriji je od Hundaija (njih 48), 13 od Toyote i jedno od Folksvagena.

Pošto je OMV jedini koji nudi uslugu pumpi za vodonik u Austriji, ovaj potez ozbiljno ometa budućnost sektora u zemlji. OMV kaže da će se sada fokusirati na uspostavljanje „nacionalne mreže brzih punjača“ putem OMV eMotion-a, označavajući zaokret ka vozilima bez goriva (BEV). Međutim, vodonik će ostati važan za industrijski ogrank OMV-a, a njegovo prvo postrojenje za elektrolizu zelenog vodonika snage 10 MW trebalo bi da bude pušteno u rad u bečkom Švehatu ove godine. OMV navodi da će se ovo koristiti kao materijalni resurs u rafinerijama za proizvodnju stvari poput „održivog“ mlaznog goriva i dizela.

OMV Petrom isplaćuje dividendu za 7,5 odsto veću nego za 2023.

OMV Petrom je odobrio isplatu dividendi, u iznosu od 2,8 milijardi leja, koja će biti isplaćena od neto dobiti od 4,2 milijarde leja za 2024. godinu, prenosi **Profit.ro**.

Bruto vrednost osnovne dividende je 7,5% veća nego prethodne godine. Profit.ro je ranije objavio da OMV Petrom isplaćuje dividendu sa prinosom od 5,5%. Upravni odbor OMV Petroma (SNP) podneo je predlog Nadzornog odbora za dividendu godišnjoj skupštini akcionara 24. i 25. aprila, potvrđujući iznos isplaćen unapred od

početka februara. Predložena bruto dividenda sa datumom isplate 3. juna iznosi 0,0444 leja po akciji.

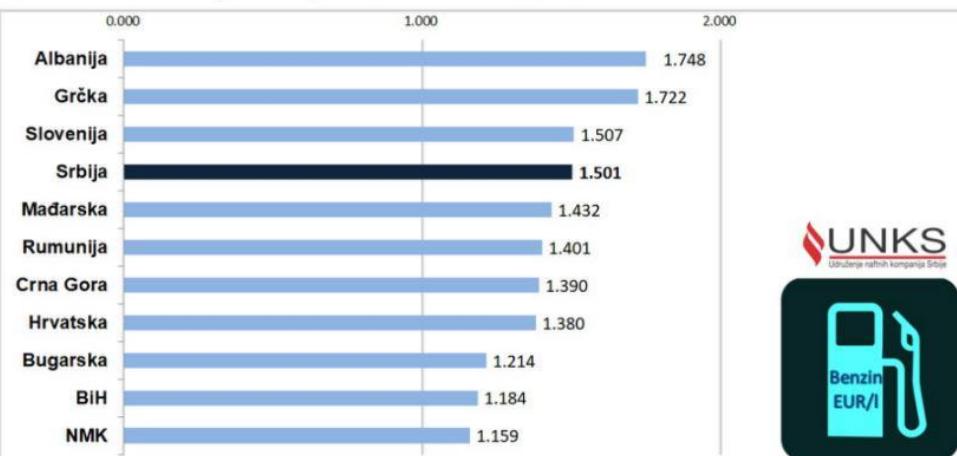
„Ova dividenda se pretvara u godišnji rast od 7,5%, u sredini raspona od 5-10% navedenog u smernicama za dividendu“, navodi se u saopštenju. U poređenju sa poslednjom cenom zatvaranja na BVB-u, od 0,7300 leja po akciji, neto prinos je 5,47%.

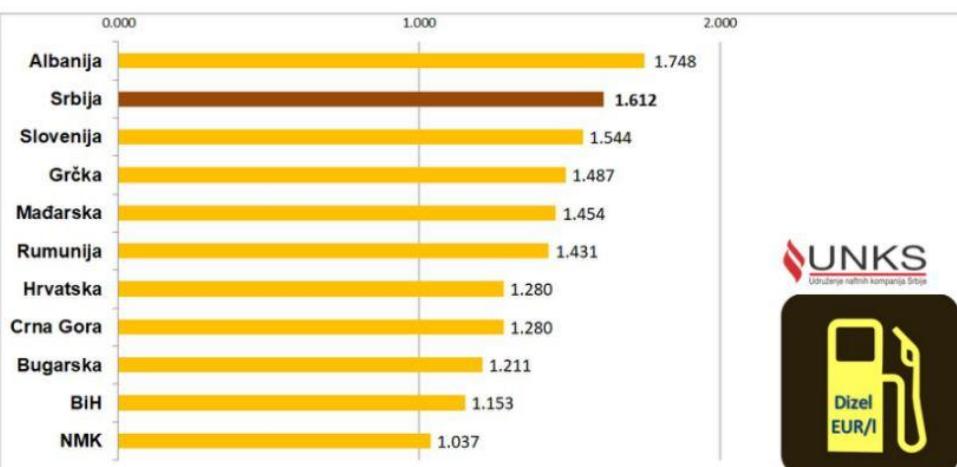
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

21.04.2025. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

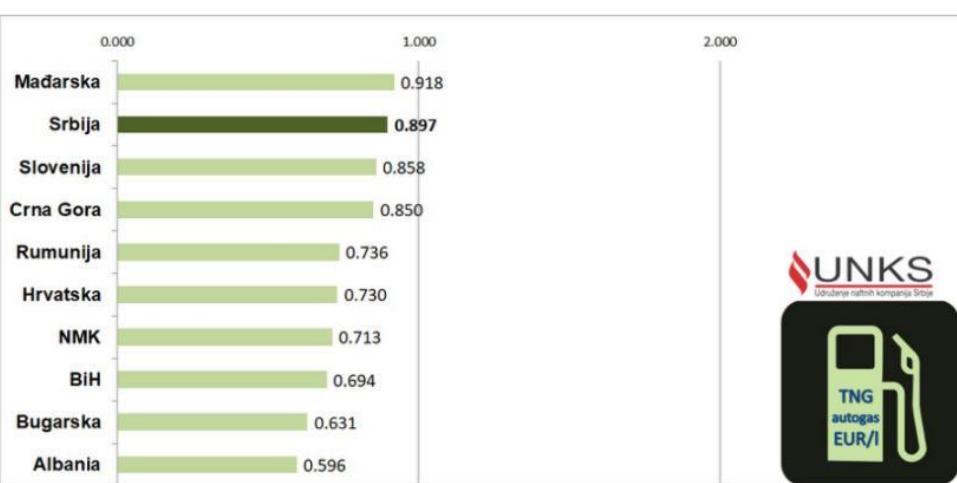
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.748	+22.97%
Grčka	1.722	+21.14%
Slovenija	1.507	+5.99%
Srbija	1.501	+5.61%
Mađarska	1.432	+0.74%
Rumunija	1.401	-1.47%
Crna Gora	1.390	-2.22%
Hrvatska	1.380	-2.92%
Bugarska	1.214	-14.62%
BiH	1.184	-16.73%
NMK	1.159	-18.48%
Prosečna cena u regionu	1.422	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evo dizel	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.748	+26.20%
Srbija	1.612	+16.38%
Slovenija	1.544	+11.48%
Grčka	1.487	+7.35%
Mađarska	1.454	+4.99%
Rumunija	1.431	+3.28%
Hrvatska	1.280	-7.60%
Crna Gora	1.280	-7.60%
Bugarska	1.211	-12.60%
BiH	1.153	-16.76%
NMK	1.037	-25.12%
Prosečna cena u regionu	1.385	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Mađarska	0.918	+20.45%
Srbija	0.897	+17.67%
Slovenija	0.858	+12.58%
Crna Gora	0.850	+11.49%
Rumunija	0.736	-3.47%
Hrvatska	0.730	-4.25%
NMK	0.713	-6.46%
BiH	0.694	-8.99%
Bugarska	0.631	-17.24%
Albanija	0.596	-21.79%
Prosečna cena u regionu	0.762	

WPC
ENERGY
SERBIA

NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
